

9. ਤਸੀਂ ਸਕੂਲ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਦਿਅਕ ਯਾਤਰਾ 'ਤੇ ਗਏ ਸੀ, ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਅਨੁਭਵ ਕਿਸੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਕਰੋ।

ਪਰੀਖਿਆ ਭਵਨ,

ਪਿੰਡ / ਸ਼ਹਿਰ.....।

ਮਿਤੀ : 28 ਜੁਲਾਈ, 2021.

ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮਾਮਾ ਜੀ,

ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ!

ਇੱਕ ਹਫ਼ਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਸਕੂਲ ਵੱਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਲੰਧਰ-ਕਪੂਰਥਲਾ ਸੜਕ ਉੱਤੇ ਸਥਿਤ ਪੁਸਥਾ ਗੁਜਰਾਲ ਸਾਈਸ਼ ਸਿਟੀ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ। ਇੱਥੋਂ ਅਸੀਂ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇਖੀਆਂ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਨਵੀਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਇੱਥੇ ਪਹੁੰਚਿਆਂ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੀ ਨਜ਼ਰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਗਲੋਬ ਉੱਤੇ ਪਈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਥਿਏਟਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਮ ਸਿਨਮਾ-ਘਰ ਨਾਲੋਂ 10 ਗੁਣਾਂ ਵੱਡੀ ਸਕਰੀਨ ਉੱਤੇ ਫਿਲਮ ਦਿਖਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਪੇਸ-ਥਿਏਟਰ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਫਿਲਮ ਵੇਖ ਰਹੇ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬੱਦਲਾਂ ਦੇ ਗਰਜਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸੂਈ ਦੇ ਡਿੱਗਣ ਤੱਕ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਫ਼ ਸੁਣਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ। ਫਿਰ ਇਹ ਇੱਕ ਦਮ ਰਾਤ ਦੇ ਅਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਿਆ ਤੇ ਫਿਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਦਾਸਤਾਨ, ਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਟੁੱਟਣਾ, ਗਲੈਕਸੀਆਂ ਦਾ ਬਣਨਾ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਬਾਰੇ ਗਿਆਨ ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਚੰਭੇ ਭਰਿਆ ਸੀ।

ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਪੁਲਾੜੀ ਗੈਲਰੀ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਪੁਲਾੜ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਤੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਬਾਰੇ ਬਹੁਮੁੱਲਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਫਲਾਈਟ ਸਿਮੂਲੇਟਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜੀਬ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ। ਰੋਲਰ ਕੋਸਟਰ ਦੀ ਫਿਲਮ ਦੇਖਿਆਂ ਅਤੇ ਰੋਲਰ ਕੋਸਟਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਰਥਕੁਏਕ ਸਿਮੂਲੇਟਰ ਸ਼ੋਅ ਉੱਤੇ ਬੈਠਿਆਂ ਸਾਨੂੰ ਭੂਚਾਲ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਅਸਲੀ ਝਟਕੇ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਏ। ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੱਗੀ ਸਕਰੀਨ ਤੇ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੰਜ਼ਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭੂਚਾਲ ਆਉਣ 'ਤੇ ਇੱਕ ਦਮ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ 3-ਡੀ ਸ਼ੋਅ ਸਪੈਸ਼ਲ ਐਨਕਾਂ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ। ਇਸ ਥਿਏਟਰ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਇੰਝ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ, ਜਿਵੇਂ ਫਿਲਮ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਸਕਰੀਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਛੋਹ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਥੇ ਲੇਜ਼ਰ-ਸ਼ੋਅ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਬਣੀ ਸਿਹਤ ਗੈਲਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਦੇ ਰਹੱਸਾਂ ਨੂੰ ਖੇਲ੍ਹਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੈਲਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ 12 ਫੁੱਟ ਉੱਚੇ ਦਿਲ ਦੇ ਮਾਡਲ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਿਆਂ ਸਾਨੂੰ ਦਿਲ ਦੀ ਅਸਲੀ ਧੜਕਣ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਮਨੁੱਖ ਬੋਲ ਕੇ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡਾ ਦਿਲ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਧੜਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਅਸੀਂ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰੀ ਸਾਹ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ।

ਇਕ ਹੋਰ ਗੈਲਰੀ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਵੋਰਟੈਕਸ ਦੀ ਘੁੰਮਣਘੇਰੀ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਥਾਂ ਅਸੀਂ ਖੜ੍ਹੇ ਸਾਂ, ਉਹ ਘੁੰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਹੀ, ਸਿਰਫ਼ ਆਲਾ-ਦੁਆਲਾ ਹੀ ਘੁੰਮ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਤਿੰਨ ਏਕੜ ਵਿੱਚ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇ, ਤਾਂ ਮੀਂਹ ਪੈਣਾ ਆਰੰਭ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮਿੱਠੀ ਸੰਗੀਤਕ ਧੂਨ ਸੁਣਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗੀ। ਇੱਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਾਥੀ ਦੀ ਸੁੰਡ ਉੱਤੇ ਪਾਣੀ ਪਾਉਣ ਨਾਲ ਹਾਥੀ ਪਾਣੀ ਸੁੱਟਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ

ਲੱਗਾ। ਪਣ-ਸ਼ਕਤੀ ਕੇਂਦਰ ਵਿਖੇ ਰੱਖਿਆ ਰਣਜੀਤ ਸਾਗਰ ਡੈਮ ਦਾ ਮਾਡਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਿਜਲੀ ਕਿਵੇਂ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਬਣੀ ਝੀਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟਾਪੂ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਡਾਇਨਾਸੋਰਾਂ ਦੇ ਲਗ-ਪਗ 44 ਮਾਡਲ ਹਨ, ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੋਦੇ ਵੀ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਲਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਡਾਇਨਾਸੋਰਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਜਵਾਲਾਮੂਖੀ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮਾਡਲ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਡਾਇਨਾਸੋਰ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਹ ਸਾਇੰਸ ਮਿਟੀ, ਗਿਆਨ ਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦਾ ਅਨੋਖਾ ਸੰਗਮ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਚਿੱਠੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਇਸ ਸਾਇੰਸ ਮਿਟੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੋਗੇ।

ਆਪ ਦਾ ਭਾਣਜਾ,

ਨਾਮ.....।

ਟਿਕਟ

ਨਾਮ.....

ਪਿੰਡ.....

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ.....

ਪਿੰਨ ਕੋਡ.....